

31. DRŽAVNO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2024.

Razred ili kategorija natjecanja: ispit za 7. razred

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova ____ / 50

Potpis članova Državnoga povjerenstva

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

P
e
č
a
t

š
k
o
l
e

Zadatke je potrebno rješavati prema uputi ispred svake skupine zadataka.

Za rješavanje zadataka predviđeno je 75 minuta.

Odgovori se upisuju kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Ako se upotrebljava obična olovka ili kemijska crvene ili koje druge boje tinte (osim plave), učenik će se diskvalificirati. Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika, posebice treba poštovati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena.

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino je u zadatcima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena uporaba čitljivo napisanoga velikog tiskanog slova.

Tijekom pisanja ispita ne smije se koristiti ničim osim navedenim priborom za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod sebe, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilnu provedbu natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom, kalkulatorom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita. Učenicima se dopušta pisanje po marginama i po praznim stranicama ispitnoga materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

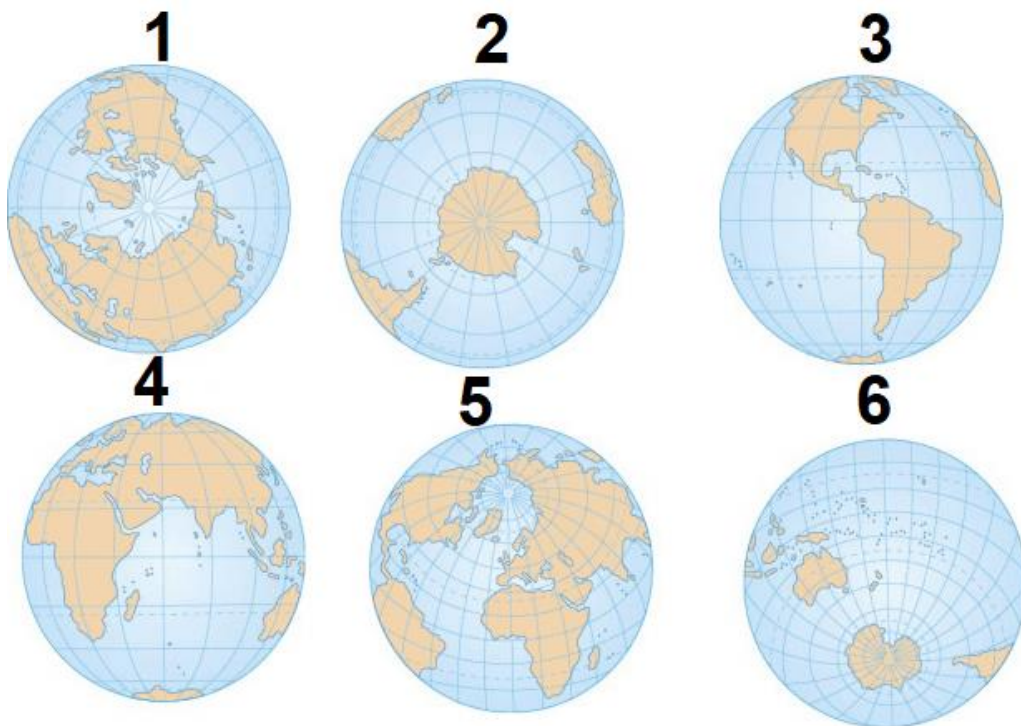
Tijekom pisanja ispita natjecatelj se može koristiti papirom formata A4 koji mu dodjeljuje Državno povjerenstvo i ovjerenim pečatom škole. Nakon završetka pisanja taj se papir predaje Državnomu povjerenstvu i čuva s drugom dokumentacijom natjecatelja.

Potpuno pravilno riješeni zadatci prema uputi za rješavanje vrednuju se jednim, dvama ili trima bodovima. U djelomično ispravno riješenim zadatcima boduju se ispravno riješene čestice.

Dopušteno je jedno ispravljanje svakoga odgovora tako da se pogrešan odgovor stavi u zagradu i precrta jednom crtom, a iznad, ispod ili desno od precrtanoga odgovora upiše točan odgovor i uz točan odgovor skraćeni potpis (paraf) ili inicijali imena i prezimena. Netočno se riješeni zadatci, odgovori napisani u zagradama, nepotpuni i odgovori koji nisu ispravljani prema uputi za rješavanje te bilo koje kombinacije točnoga i netočnoga odgovora ne vrednuju.

Nakon isteka vremena za rješavanje zadataka ispit preuzima Državno povjerenstvo.

PRVI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU GRAFIČKOGA PRILOGA.

1

1. Ime je polutke na kojoj Europa ima najpovoljniji geografski položaj _____ polutka, a na priloženome grafičkom prilogu ta je polutka označena brojem _____.

U SLJEDEĆEMU SU ZADATKU U TEKSTU TRI POGREŠNA POJMA. PRONADI IH I PREPIŠI U PRVI STUPAC TABLICE, A UZ NJIH U DRUGI STUPAC, U ISTOME REDU, UPIŠI TOČNE POJMOVE.

3

2. U tekstu koji govori o reljefu Jugoistočne Europe tri su pogrešna pojma.

Kroz Rumunjsku se pružaju Karpati na koje se naslanja Stara planina na prostoru Bugarske. Ove planine nastale su hercinskom orogenezom. Na prostoru južne Bugarske pružaju se Rodopi na kojima se nalazi najviši vrh Jugoistočne Europe Botev. Između Karpata i Dunava smjestila se Vlaška nizina, a između Stare planine i Rodopa Transilvanijska nizina. Osim nizina važno je spomenuti i visoravni koje su važne za razvoj stočarstva, a posebno treba izdvojiti Moldavsku visoravan na sjeveroistoku Rumunjske i Bugarsku ploču na sjeveru Bugarske.

POGREŠAN POJAM	TOČAN POJAM

U SLJEDEĆEMU SU ZADATKU NA KARTI DVA NETOČNA POJMA. PRONAĐI IH I PREPIŠI U PRVI STUPAC TABLICE, A UZ NJIH U DRUGI STUPAC, U ISTOME REDU, UPIŠI TOČNE POJMOVE.

2

3. Sljedeća dva zadatka riješi s pomoću priložene geografske karte Češke.

POGREŠAN POJAM	TOČAN POJAM

1

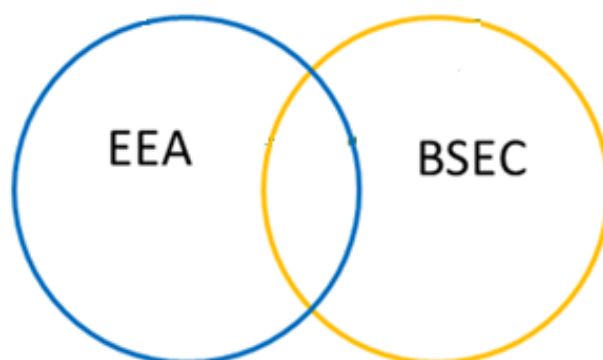
4. Ime je uzvisine označene brojem 1 _____.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOGA DIJAGRAMA.

3

5. Razvrstaj države upisom po dvaju slova u odgovarajuće dijelove Vennova dijagrama (u dio koji se odnosi na organizaciju EEA, u dio koji se odnosi na organizaciju BSEC i u područje preklapanja). Jedno je slovo višak.

- A) Austrija
- B) Bjelorusija
- C) Bugarska
- D) Cipar
- E) Srbija
- F) Rusija
- G) Rumunjska

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU POLAZNOGA TEKSTA.

Brojne se europske države danas suočavaju sa smanjenjem broja stanovnika te su primorane provoditi određene mjere kako bi se broj stanovnika povećao. Tako je, primjerice, Estonija uvela mjeru rodiljnoga dopusta od 18 mjeseci uz punu plaću, Švedska je uvela skraćeno radno vrijeme kako bi roditelji mogli što više vremena provoditi s djecom, a Slovenija je uvela povlaštene cijene prijevoza i besplatne udžbenike za djecu.

	1
--	---

6. Kako nazivamo skup mjera koje donose vlade navedenih država, a pripadaju im navedene mjere kojima je cilj povećanje broja stanovnika? _____

U SLJEDEĆEMU ZADATKU POVEŽI DESNI STUPAC S LIJEVIM UPISOM JEDNOGA BROJA I JEDNOGA SLOVA NA SVAKU CRTU ISPRED POJMOVA U LIJEVOME STUPCU. DVA SE BROJA I DVA SLOVA NE MOGU SE POVEZATI.

	3
--	---

7. _____ Alandski otoci	1 – Finska	A – Baltičko more
_____ Lofoti	2 – Njemačka	B – Bijelo more
_____ Zapadni Frizijski otoci	3 – Nizozemska	C – Barentsovo more
	4 – Norveška	D – Norveško more
	5 – Švedska	E – Sjeverno more

U SLJEDEĆIM DVAMA ZADATCIMA SAMO JE JEDAN ODGOVOR TOČAN. ZAOKRUŽI SLOVO ISPRED TOČNOGA ODGOVORA.

	1
--	---

8. Koji je od navedenih izuma povezan s početkom industrije 4.0?

A) izum čipa	B) izum motora s unutarnjim sagorijevanjem	
C) izum parnoga stroja	D) izum telefona	E) izum žarulje

	1
--	---

9. Koja je navedenim državama površinom najmanja i nije članica Europske unije, a potpisnica je Šengenskoga ugovora?

A) Bosna i Hercegovina	B) Island	C) Norveška
D) Kosovo	E) Ukrajina	

**U SVAKOME OD SLJEDEĆIH TRIJU ZADATAKA DVA SU TOČNA ODGOVORA.
ZAKRUŽI SLOVA ISPRED TOČNIH ODGOVORA.**

	2
--	---

10. Koje su dvije od navedenih rijeka pritoci najprometnije rijeke u Europi?

- A) Elbe B) Ems C) Majna D) Neckar E) Weser

	2
--	---

11. Koji su među navedenima klimatski modifikatori?

- A) nadmorska visina Alpa
B) smjer pružanja Alpa
C) snježna granica
D) temperatura zraka niža od $-3\text{ }^{\circ}\text{C}$
E) tlak zraka niži od 1013h Pa

	2
--	---

12. Koje su tvrdnje od navedenih o Sredozemnome moru točne?

- A) Istočni bazen Sredozemnoga mora veći je, dublji i razvedeniji od zapadnoga bazena.
B) Proces litoralizacije najizraženiji je na južnoj obali Sredozemnoga mora.
C) Sredozemno more pripada toplim, slanim, prozirnim i biološki bogatim morima.
D) Sredozemno more ostatak je oceana Tetis.
E) Zbog zatvorenosti plimni val u Sredozemnome moru veći je od plimnoga vala na zapadnim obalama Europe.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU GRAFIČKOGA PRILOGA TAKO DA NA CRTU UPIŠEŠ ODGOVARAJUĆI POJAM I POTOM ZAKRUŽIŠ SLOVO ISPRED TOČNOGA ODGOVORA.

	2
--	---

13. Na isječku geografske karte prikazan je _____
(ime) tok plina koji povezuje plinsku kompresorsku stanicu označenu brojem 1 i grad označen brojem 2:

- A) Anapa i Ipsala
B) Beregovaya i Edirne
C) Krasnodar i Istanbul
D) Novorossysk i Saray
E) Russkaya i Kiyikoy

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENIH DIJAGRAMA.

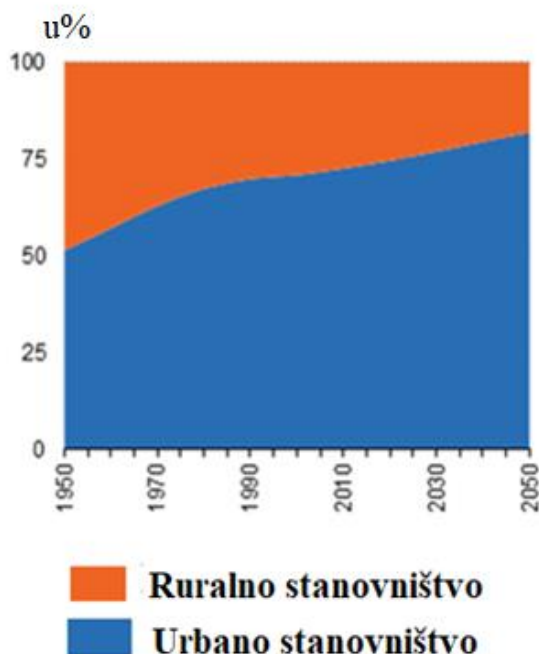
1

14. Za koliko se postotnih poena očekuje smanjenje ruralnoga stanovništva 2050. u odnosu na udio 1950.?

_____.

1

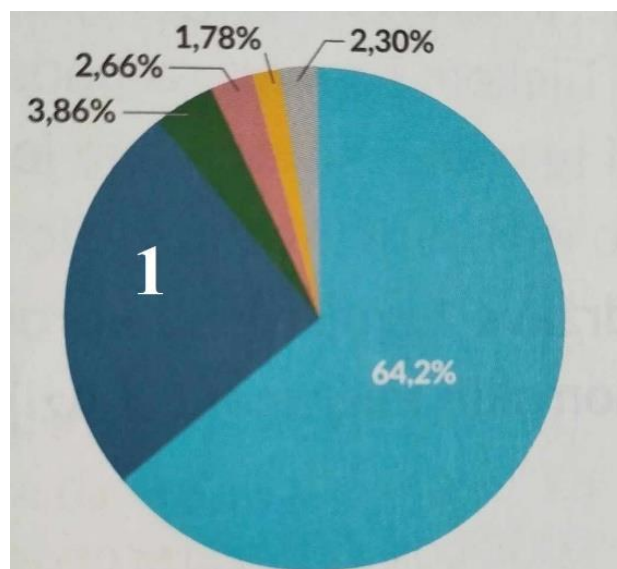
15. Proces smanjenja udjela zaposlenih u primarnome sektoru koji je u Europi izazvala industrijska revolucija nazivamo _____.

Prostor za računanje:

1

16. Udio druge po brojnosti etničke skupine u Makedoniji iznosi _____, a ime je te etničke skupine _____.

Prostor za računanje:

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.

1

17. Ime je države Jugoistočne Europe s najviše nalazišta lignita _____, a na karti je označena brojem _____.

1

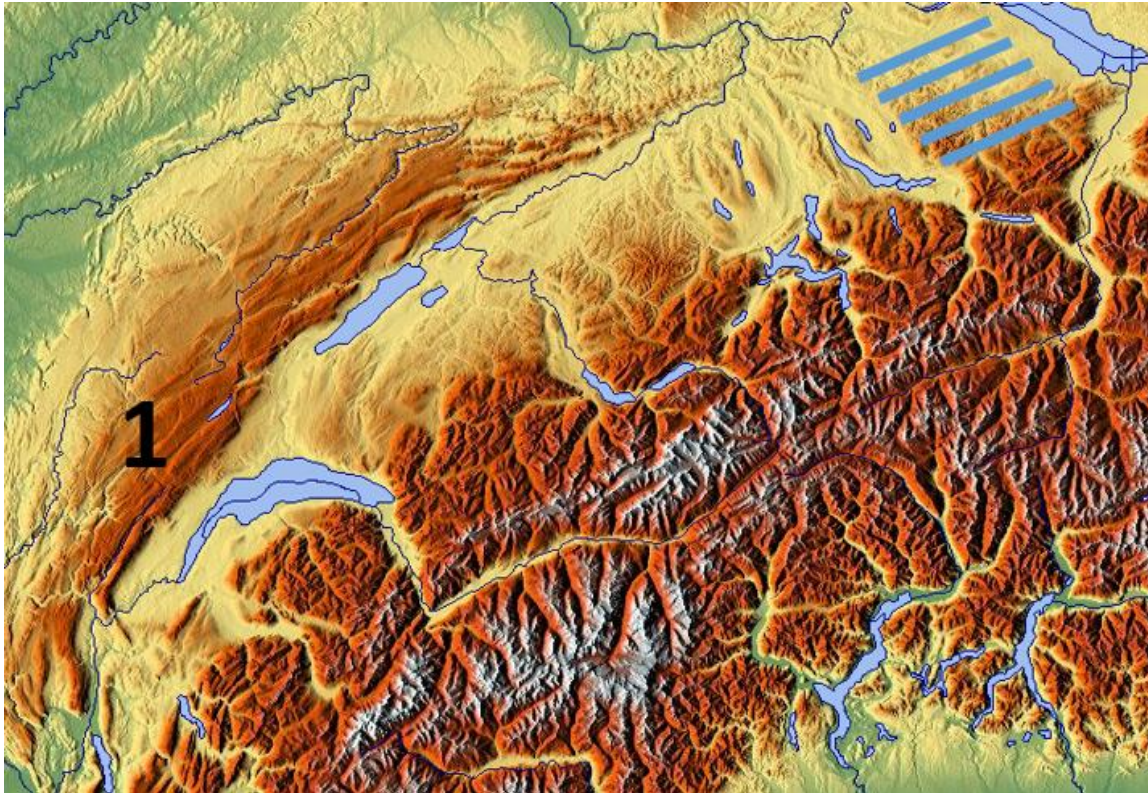
18. Država Jugoistočne Europe u kojoj se koristi samo ćirilično pismo na karti je označena brojem _____, a ime je te države _____.

2

19. Zavala je Ohridskoga jezera _____ postanka, a nalazi se na granici dviju država. Koja su imena tih država?

- A) Albanija i Grčka
- B) Albanija i Sjeverna Makedonija
- C) Crna Gora i Albanija
- D) Sjeverna Makedonija i Grčka
- E) Sjeverna Makedonija i Crna Gora

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.

2

20. Ime je uzvisine označene brojem jedan _____, a nastala je u geološkoj eri čiji je naziv _____.

1

21. Na području označenome plavim crtama govori se _____ jezikom (navedi naziv jezika) koji pripada indoeuropskoj skupini _____ (navedi jezičnu skupinu) jezika.

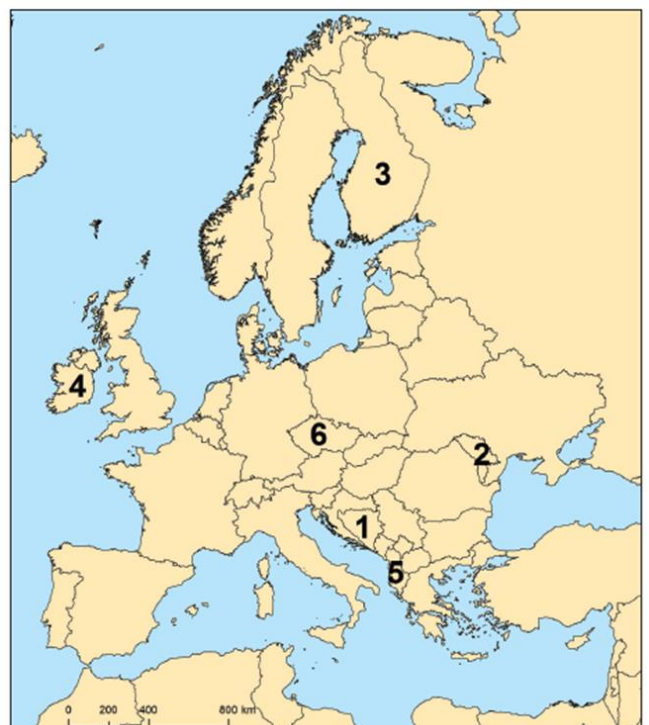
SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.

1

22. Ime je države s najvećim udjelom ateista _____ i na priloženoj karti označena je brojem _____.

1

23. Ime je države koja je 2022., ne računajući Luksemburg i Monako, imala najveći BDP po stanovniku _____ i na priloženoj karti označena je brojem _____.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENIH FOTOGRAFIJA.

1

2

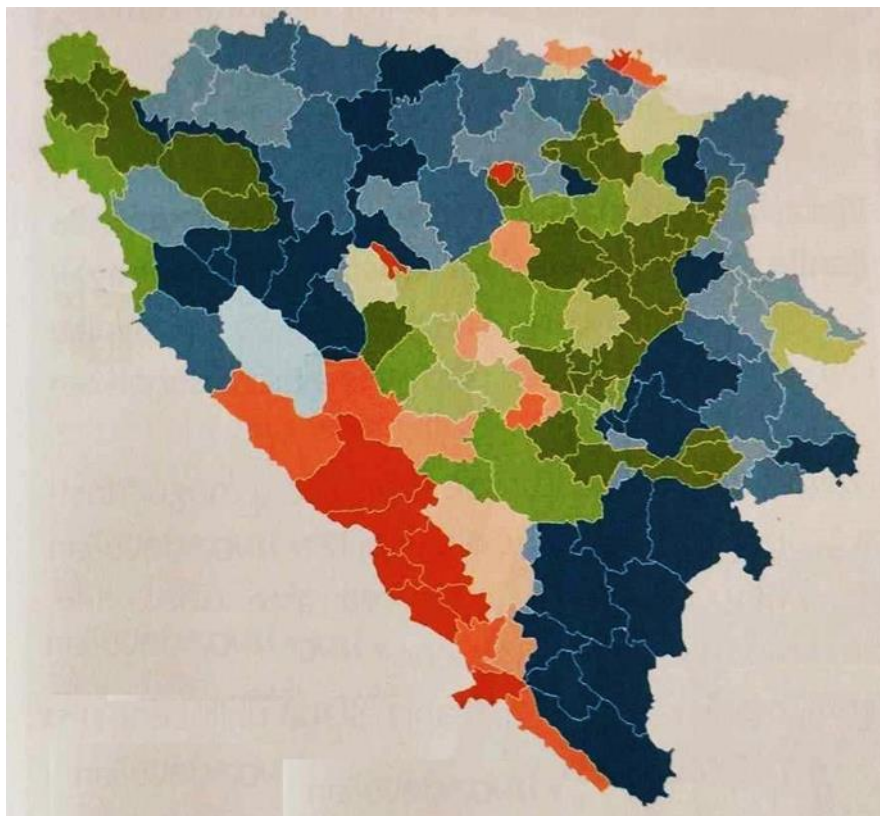
3

4

	1
--	---

24. Globalni grad Srednje Europe prikazan je na fotografiji označenoj brojem _____, a ime je prikazanoga grada _____.

SLJEDEĆA DVA ZADATAKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.

	1
--	---

25. Na karti Bosne i Hercegovine upiši broj 1 u administrativno upravnu jedinicu Bosne i Hercegovine koja ne pripada niti entitetu Federacija Bosne i Hercegovine ni entitetu Republika Srpska. Ime je te administrativno-upravne jedinice _____.

	1
--	---

26. Ime je narodnosne skupine koja živi na području prikazanome nijansama narančaste boje _____.

SLJEDEĆIH SEDAM ZADATAKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.

- 1** 27. Među označenim lokacijama gradova sjedište tvrtke Fiat označeno je brojem _____, a nalazi se u administrativnoj pokrajini čije je ime _____.
- 1** 28. Među označenim lokacijama gradova najstarije je sveučilište u Europi osnovano 1088. u gradu čije je ime _____ i koji je na karti označen brojem _____.
- 1** 29. Među označenim lokacijama gradova najprometnija morska luka na istočnoj obali Jadranskoga mora označena je brojem _____. Ime je toga grada _____.
- 1** 30. Među označenim lokacijama gradova središte svjetske modne industrije označeno je brojem _____. Ime je toga grada _____.
- 1** 31. Morski prolaz u kojemu se nalazi otok Lampedusa označen je slovom _____. Ime je toga prolaza _____.
- 1** 32. Ako u srijedu 15. svibnja 2024. u 11.00 brodom Jadrolinije kreneš iz Dubrovnika, nakon 7 sati i 30 minuta plovidbe pristat ćeš u talijansku luku koja je na karti označena brojem _____. Ime je toga grada _____.
- 1** 33. Kosim crtama na priloženoj karti u cijelosti označi administrativnu pokrajinu u kojoj žive potomci Hrvata koji su se tijekom XV. i XVI. stoljeća doselili iz Dalmacije za vrijeme osmanskih osvajanja. Ime je te administrativne pokrajine _____.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENIH FOTOGRAFIJA.

	1
--	---

34. Kako nazivamo kulturni prostor obilježen jedinstvenim obilježjima i načinom života, a koji ilustriraju priložene fotografije? _____

U SLJEDEĆEMU ZADATKU POVEŽI OPISE I OBJEKTE UPISOM PRIPADAJUĆEGA BROJA I SLOVA NA SVAKU CRTU ISPRED POJMOVA U LIJEVOME STUPCU. DVA SE BROJA I DVA SLOVA NE MOGU POVEZATI.

	3
--	---

35. Poveži imena kulturno-povijesnih znamenitosti s geografskim koordinatama i fotografijama na kojima su prikazane.

A

B

C

D

_____ Reichstag

1) $41^{\circ} 54'$ sjeverno od ekvatora i

$12^{\circ} 23'$ istočno od početnoga meridijana

_____ Schönbrunn

2) $48^{\circ} 11'$ sjeverno od ekvatora i

$16^{\circ} 18'$ istočno od početnoga meridijana

_____ Versailles

3) $48^{\circ} 48'$ sjeverno od ekvatora i

$2^{\circ} 08'$ istočno od početnoga meridijana

4) $52^{\circ} 31'$ sjeverno od ekvatora i

$13^{\circ} 24'$ istočno od početnoga meridijana